

بازخوانی و بررسی دیدگاه‌های سیدقطب

#

همایش بازخوانی و بررسی دیدگاه‌های سیدقطب به همت کانون اندیشه جوان، موسسه اشراق و نهاد نمادنگی مقام معظم رهبری در دانشگاه تهران روزهای یکشنبه و دوشنبه ۲۶ و ۲۷ بهمن ماه در تالار شیخ انصاری دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران برگزار می‌شود. علی‌اکبر رشاد، سیدهادی خسروشاهی، داوود فیروزی، اکبر علیخانی، یعقوب توکلی، حمید پارسائیان... در این همایش حضور خواهند داشت. از اهداف این همایش می‌توان به معرفی سیدقطب از دید انتقادی به غرب، ترسیم آینده جهان با شعار «الاسلام هو الحل»، رویکرد انتقادی به جریان سلفی (تکفیری) مدعی جهاد در جهان اسلام اشاره کرد.

دیدگاه

به بهانه انتشار ۲ جلد از مجموعه ۱۰ جلدی «فیلسوفان مسلمان» فیلسوفان در ترازوی شناخت

«برای فلسفه اسلامی نه می‌توان نقطه آغاز قطعی و مشخصی تعریف کرد و نه حدود و ثغور آن را به یقین شناخت. تاریخ فلسفه اسلامی را می‌توان تاریخ فیلسوفان مسلمان دانست و از این روایت، شناخت فیلسوفان مسلمان راهی است به شناخت آنچه فلسفه اسلامی خوانده می‌شود.» اینها جملاتی است که سیدعباس ذهبی به‌عنوان ویراستار مجموعه «فیلسوفان مسلمان» درباره شناخت فلسفه اسلامی نگارش می‌کند؛ مجموعه‌ای ۱۰ جلدی که به تازگی دو جلد آن توسط بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه منتشر شده است. مجموعه‌ای به‌قلم یوحنا قمیر (۱۹۱۰-۲۰۰۶) اندیشمند مسیحی و لبنانی که در دنیای غرب او را پل ارتباطی تفکر شرق و غرب می‌دانند. دغدغه‌های قمیر بیشتر انسان‌شناختی است و برای همین عمده آثار خود را به معرفی بزرگان اختصاص داده است که بیشتر به ساحات وجودی انسان توجه داشته‌اند. او در مجموعه «فیلسوفان مسلمان» ۱۰ نفر از متفکران مسلمان را انتخاب کرده، نوشته‌های آنها را خوانده و گزارشی کلی از زندگی‌نامه و آثارشان ارائه کرده است. سپس به بازخوانی آموزه‌های فکری‌شان پرداخته و در آخر گزیده‌ای از متن اصلی نوشته‌های هر فیلسوف را هم آورده است. «کندی»، «فارابی»، «اخوان الصفا»، «ابن سینا»، «ابوالعلاء معری»، «غزالی»، «ابن‌باجه و ابن‌طفیل»، «ابن‌خلدون» و «جدال‌ابن‌رشد با غزالی» عنوان‌های این مجموعه را تشکیل می‌دهند که هم‌اکنون جلد‌های «فارابی» با ترجمه سیدمرتضی حسینی و «ابوالعلاء معری» با ترجمه زینب حکیمی‌تهرانی به همراه مقدمه و ویرایش سیدعباس ذهبی روانه بازار نشر شده است.

سجاد صدقات
S.sedaghat@fdn.ir

سیدصدیقی یزنی
استاد دانشگاه

بیشتر مردم قرآن را تنها برای ثوابش می‌خوانند در حالی که ثواب در یادگیری اصول زندگی قرآنی است. به‌طوری‌که خداوند در قرآن کریم، کسانی را که از قرآن چیزی جز تلاوت نمی‌دانند مورد سرزنش قرار می‌دهد. از طرفی وقتی ترجمه روانی پیش روی خواننده باشد، ترجمه آن به زبان‌های دیگر راحت‌تر خواهد بود. کار اصلی کتاب‌های آسمانی انتقال پیام است. بنابراین ما باید بتوانیم پیام قرآن را درک کنیم. برای مثال با خواندن سوره یاسین بدون درک و فهم، خواننده هیچ‌گاه به پیام قرآن که اصل آن بر تشخیص بین راه خیر و شر است، پی نخواهیم برد. ارزش کتاب‌های آسمانی در پیام آن نهفته است. شاید اگر ما اصل قرآن‌محوری را سرلوحه زندگی خود قرار بدهیم، کمتر دچار اختلاف شویم بنابراین مردم باید با قرآن انس بگیرند و راه این انس نیز در درک پیام آن محفوظ است. هر کدام از ترجمه‌های قرآن کریم به نوع خود ارزشمند هستند. اما در ترجمه‌من از قرآن کریم، هیچ‌یک از ترجمه‌های گذشته فراموش نشده است و با بررسی تک‌تک این ترجمه‌ها، قرآن کریم ترجمه شده است و اشتباهات آنها را اصلاح کردیم.

یادداشتی درباره ترجمه قرآن کریم

ثواب خواندن قرآن به فهم آن است

حتی در این مسیر از ترجمه‌هایی که اخیراً روانه بازار شده نیز چشم‌پوشی نشده است. به این ترتیب تعداد زیادی ترجمه مترجمان اصلاح شده است. مترجمان هر کدام اشتباهات خاص خودشان را مرتکب شده‌اند که آنها مورد نقد و بررسی قرار گرفته‌اند و سعی شده این اشتباهات بدون نام بردن مترجم مربوطه اصلاح شود. عده‌ای از مترجمان قرآن را به درستی ترجمه نکرده‌اند. مثلاً بارها در قرآن کریم کلمه یعدون این‌گونه ترجمه شده است؛ «جز خدا، خدایان دیگر را می‌خوانند.» از این عبارت چه متوجه می‌شوید. یعدون به دو طریق معنی می‌شود، یکی می‌پرستند و یکی به فریاد می‌خوانند که ۹۹ درصد معنی دوم را به کار می‌برند. این عبارات به فریاد خواندن است، نه خواندن تنها. یا مثلاً کلمه برأئت، کلمه‌ای است که به بیزاری معنی شده است در صورتی که این کلمه به معنی بیزاری نیست. بیزاری ترجمه غلطی است. اما در تمام ترجمه‌ها بیزاری معنی شده است. برآئت در اصطلاح آن روز، در مقابل ولایت قرار داشته است و ولایت پابندی بود به حمایت از کسی یا پیمانی. اما برآئت به کسی پابندی نبودن و بسا یکی همکاری نکردن و با یکی

نبودن است. این واژه را باید به این مفهوم برگردانیم. صفت بیزاری که به خداوند نسبت داده‌اند، درست نیست. خداوند از هیچ‌کس بیزار نیست، این عبارت باید به این شیوه ترجمه شود که دیگر خداوند و رسول به آن عهدی که به آنها بستید، پابندی نیستند. یعنی دیگر آن عهد را قبول ندارند، چون آنها عهد و پیمان را شکستند. ما هم عهد و پیمان را می‌شکنیم و کنار می‌کشیم. پس این عبارت به معنی کنار کشیدن از پیمان است، نه بیزاری و تنفر. در صورتی که در تمام ترجمه‌ها برآئت را بی‌بازی ترجمه کرده‌اند. از این‌گونه واژه‌ها شاید بیش از دو هزار کلمه داشته باشیم که در ترجمه آنها دقت نشده است، در آن عبارتی از قدیم جا افتاده است و همه آن را تکرار کرده‌اند. به استنباط من مهم‌ترین نکته در ترجمه قرآن کریم شما، تفاوت در نگارش و بیسان کلمات با دیگر ترجمه‌هاست. در جایی از قرآن می‌فرماید: «ما همه پیامبران را به زبان

نشست

مولفه‌های نظری جریان‌ات سلفی در عصر حاضر

پرونده‌های نظری و فقهی در نشر ناصر

ایکنا! نشست «مولفه‌های نظری جریان‌ات سلفی در عصر حاضر» به همت جهاد دانشگاهی در روز یکشنبه ۲۶ بهمن‌ماه از ساعت ۱۰ تا ۱۲ در سالن کنفرانس خبرگزاری ایکنا برگزار می‌شود. داوود فیروزی دانشیار دانشگاه تهران، احمد پاکتچی استادیار دانشگاه امام صادق (ع) و عبدالامیر نبوی معاون پژوهشی و آموزشی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی به‌عنوان سخنران در این نشست به‌پراخت. این نشست خود خواهد پرداخت. این نشست روز یکشنبه، ۲۶ بهمن از ساعت ۱۰ تا ۱۲ به‌خبرگزاری ایکنا به‌نشانی تهران، خیابان انقلاب، خیابان قدس، خیابان بزرگمهر، پلاک ۸۵ مراجعه کنند.

ساختن تاریخ

کتاب: سلسله‌های تاریخی و فرهنگی ایران

فرهنگستان! نشست بررسی و نقد کتاب «ساختن تاریخ» اثر الکس کالیپیکوس با حضور اکبر معصوم‌بیگی، حسینعلی نوذری و داریوش رحمانیان با همکاری گروه روش‌شناسی و تاریخ‌نگاری در پژوهشکده تاریخ اسلام برگزار می‌شود. این نشست روز دوشنبه ۲۷ بهمن‌ماه از ساعت ۱۷ تا ۱۹ در پژوهشکده تاریخ اسلام به‌نشانی خیابان ولیعصر، خیابان شهید عباسپور، خیابان رستگاران، کوچه شهروز شرقی، پلاک ۹ برگزار خواهد شد.

الگوهای توسعه در ایران

کتاب: الگوهای توسعه در ایران

همراه هم‌زمان با سی و ششمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران، نشست تخصصی بررسی الگوهای توسعه در ایران و نقش رسانه‌های جمعی قبل و بعد از انقلاب اسلامی که به همت پژوهشکده ارتباطات پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات برگزار می‌شود، علی‌گروم‌بایه‌پور و حسن خجسته با تشریح ریشه‌ها و الگوهای توسعه ایران از نظر تاریخی را تحلیل خواهند کرد. این نشست روز یکشنبه ۲۶ بهمن از ساعت ۹:۳۰ تا ۱۲:۳۰ در پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات به‌نشانی تهران، خیابان ولیعصر (عج) پایین‌تر از میدان ولیعصر (عج) خیابان دمشق، شماره ۹ برگزار می‌شود.

آگهی مزایده عمومی

نوبت دوم

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز در نظر دارد اجاره بوفه دانشکده پزشکی (واقع در کوچه منظره اول خیابان سلیمان خاطر جنب باشگاه باتوان دانشکده پزشکی) خود را از طریق برگزاری مزایده عمومی وگذار نماید. واجدین شرایط می‌توانند با در دست داشتن فیش واریزی به مبلغ ۳۰۰۰۰ ریال به حساب سبیا به نام دانشگاه آزاد اسلامی تبریز (کد شماره حساب ۱۰۰۲۱۹۳۳۳۰۰۳) نزد بانک ملی شعبه دانشگاه آزاد اسلامی تبریز (کد شناسه ۱۳۳۱۰۱۲۹) بابت خرید اسناد مزایده، با مراجعه به دبیرخانه کمیسیون معاملات واقع در ضلع شرقی اتوبان پاسداران مجتمع دانشگاه آزاد اسلامی تبریز ساختمان اداری طبقه سوم اتاق ۲۲۲ در مزایده شرکت نمایند.

شرایط: آخرین مهلت خرید اسناد، تکمیل و تحویل پیشنهادات ساعت ۱۵ روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ می‌باشد. ارائه یک فقره فیش بانکی به مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال واریزی به حساب سبیا به شماره ۱۰۰۲۱۹۳۳۳۰۰۳ به نام دانشگاه آزاد اسلامی تبریز (کد شناسه ۱۳۳۱۰۲۵۷) بابت ضمانت شرکت در مزایده. شرکت‌کنندگان در مزایده ملزم به محاسبه کلیه کسورات قانونی (ارزش افزوده، بیمه، مالیات و...) و لحاظ نمودن آن در قیمت پیشنهادی خود می‌باشند. دانشگاه در رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات مختار است. هزینه درج آگهی به عهده برنده مزایده می‌باشد. سایر شرایط در اسناد مزایده درج شده است. تلفن تماس: ۰۲۱-۲۲۲۰۱۵۲

دبفر روابط عمومی و اطلاع‌رسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

آگهی مزایده

دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت در نظر دارد محصول خرماي مزروع آموزشی تحقیقاتی خود را در سال ۹۴ از طریق مزایده به فروش برساند. متقاضیان با مراجعه به دفتر کمیسیون معاملات، اسناد مزایده را دریافت و از نخلستان‌های این واحد در مزرعه خضرآباد بازدید و پیشنهادات خود را تا پایان وقت اداری ۱۳۹۳/۱۲/۹ به آدرس: جیرفت - خیابان دانشجو- دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت- دفتر کمیسیون معاملات تحویل و رسید دریافت نمایند.

شرایط مزایده:

- ۱- ارائه فیش بانکی به مبلغ ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به حساب سبیا ۰۱۰۵۶۳۵۹۴۰۰۵
- ۲- با ارائه ضمانتنامه بانکی یا چک تضمین شده به مبلغ مذکور در وجه دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت به عنوان تضمین شرکت در مزایده
- ۳- هزینه درج آگهی برعهده برنده مزایده می‌باشد.
- ۴- پیشنهادات مخدوش، مشروط، مبهم و فاقد سبده و پیشنهاداتی که پس از تاریخ مقرر ارسال شود پذیرفته نخواهد شد و دانشگاه در رد و رد قبول پیشنهاد مختار است.

تلفن تماس: ۰۲۲۱-۲۲۱۰۰۵۵ | فاکس: ۲۲۱۳۳۵ | ۲۴۱۳۳۵

روابط‌عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت

آگهی مناقصه

آگهی مناقصه دانشگاه آزاد اسلامی نراق در نظر دارد اجرای پروژه ساختمانی سردر و مقبره شهدای گمنام براساس نقشه‌های اجرایی و تفصیلی به‌طور کامل و به صورت مترمربع زیربنا با مصالح را از طریق مناقصه عمومی به شرکت‌های واجدالشرایط وگذار نماید. کلیه شرکت‌های دارای پایه رتبه بندی ۴ اینجه با در دست داشتن فیش واریزی به مبلغ ۸۰۰/۰۰۰ ریال به حساب شماره ۰۹۰۹۴۴۲۴۰۰۹ با شناسه واریزی ۲۵۴۳۹۲ نزد بانک ملی ایران شعبه دانشگاه آزاد اسلامی نراق بابت خرید اسناد مناقصه با مراجعه به حوزه عمران واحد در مناقصه شرکت نمایند. شرایط: آخرین مهلت خرید اسناد تکمیل و تحویل پیشنهادات تا ۱۰ روز پس از انتشار آگهی می‌باشد: هزینه درج آگهی معده برنده مناقصه بوده و شرکت‌کنندگان در مناقصه ملزم به واریزی مبلغ پنج میلیون تومان به‌عنوان سپرده شرکت در مناقصه می‌باشند. دانشگاه در رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات مختار است. ذکر نام و نام خانوادگی مقام دارای حق امضاء در برگ پیشنهاد و قیمت الزامی می‌باشد سایر شرایط در اسناد درج شده است. تلفن تماس: ۰۸۶-۴۴۶۳۸۶۶-۰۸۶

فرهنگستان

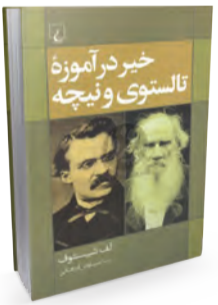
سایت روزنامه

www.FARHEEKHTEGAN.ir

نقد

به نقد آرای این نویسنده بزرگ می‌پردازد و دست از تقدس‌گرایی برمی‌دارد. به این مساله اشاره می‌کند که تالستوی پس از سال‌ها به نوان‌خانهای سر می‌زند و بعد با دیدن حصال مردمانی که آنجا بوده‌اند به نقد منش روشنفکران و ثروتمندانی می‌پردازد که اتفاقا بسیاری از آموزه اخلاقی را از آثار خود تالستوی الگوبرداری کرده بودند، آثاری چون جنگ و صلح، آنا کارنینا، مرگ ایوان ایلیچ و... او هرگز بر نمی‌تابد که تالستوی، بی‌اعتنا به وقوع شر، در پی سلوک اخلاقی باشد و «خیر» را نصب‌العین زندگی آتی‌اش قرار دهد. او حتی در این ميان به دانستایفسکی هم رحم نمی‌کند و خیر و شر داستان جنایات و مکافات را در مقطعی به سخره می‌گیرد که هیچ‌سختی با باورهای انسان خردورز و تلقی او از خوبی و بدی ندارد. مثلا به این نکته اشاره می‌کند که هیچ‌یک از زن‌های کشته‌شده در

پرداخته و در واقع کتاب سه نویسنده را در بر گرفته است. شیشستف در این اثر تلاش می‌کند به وجوهی اشاره کند که تا حدودی مغفول مانده‌اند و شاید برای فهم بهتر مخاطب، آن موارد را در پانزده بخش دسته‌بندی کرده است. اما آنچه در این اثر بیش از هر مقوله دیگری توجه مخاطب را جلب می‌کند، نقد عنصر «ناهماهنگی» است که البته به باور برخی‌ها یکی از شروط فراهم‌شدن استقرار «هماهنگی» به‌شمار می‌رود. شیشستف معتقد است که خیر برای تالستوی و البته نیچه، فراتر از مطلق‌گرایی است، چه مثال‌هایی که ذکر می‌کند مویده همین نکته هستند. او در همین بخش‌ها سراغ ناهماهنگی‌هایی می‌رود که عینیت دارند و البته جای تامل. آیزایا برلین هم در کتاب متفکران روس، وقتی به تاثیر شخصیت تالستوی می‌پردازد به نکاتی چند اشاره می‌کند که بی‌شباهت به باور و استنتاج شیشستف نیستند. شیشستف هم مانند بسیاری دیگر از منتقدان، در این اثر قریحه نوشتن تالستوی را به اندازه تاثیرش بر ادبیات، ممتاز می‌داند ولی به این مهم هم اشاره می‌کند که داشتن این قریحه، گاهی تالستوی را به سمت و سوی نقض غرض سوق داده است. شیشستف می‌گوید «قصدم از بیان این مطلب آن نیست که انسان با فرارسیدن سنین پختگی می‌آموزد یا باید بیاموزد که نسبت بر شر حاکم بر زمین، بی‌اعتنا باشد» -صفحه ۶۰- این همان باوری است که برلین هم به آن اشاره می‌کند. اما اوج هنر شیشستف جایی است که

خیر در آموزه تالستوی و نیچه
لطف شیشستف
ترجمه سیواوش فراهانی
نشر ققنوس
۲۴۷ صفحه
۹۵۰۰ تومان

نگاهی به کتاب «خیر در آموزه تالستوی و نیچه»

نقد مطلق‌گرایی

علیرضا کیوانی‌نژاد
A.Keyvaninejad@fdn.ir

خیر و شر، خوب و بد یا هر آنچه مرز میان سپیدی و سیاهی اخلاق بشری است همیشه کانون توجه هنرمندان بوده است، خاصه نویسندگان و شعرايي که ذاتا دوست دارند روی این شمشیر دو دم راه بروند و مدام آن را به هر تهمیدی که شده، سیقل دهند و هر گونه تحقید کلامی و رفتاری را بر طرف کنند که احیاناً باعث گنگ‌شدن فهم این موضوع می‌شود. به همین دلیل وقتی قرار بر نشان‌دادن مثال‌هایی در راستای این تلاش باشد می‌توان به آثار نویسندگانی مراجعه کرد که نه‌فقط نویسند بلکه متفکر و اندیشمند بوده‌اند. در این میان حکایت تالستوی حکایت دیگری است، نویسنده‌ای که او را یکی از بزرگان بی‌بدیل تاریخ ادبیات جهان می‌دانند و سبک نوشتاری منحصر‌به‌فردش، او را قطب ادبیات روسیه نام داده است و بدون تردید قطب دیگر داستایفسکی است. اهمیت تالستوی نه‌فقط در خلق رمان سترگ جنگ و صلح و نوشتن داستان بی‌نظیر شیشستف است -از منظر کوتاه و بلندبودن اثر عرض شد- بلکه واکاوی شخصیت و رفتار قهرمانان داستان است که همگی مابه‌ازای بیرونی هم دارند و از این رو تحلیل آثار این مولف و اندیشمند حائزاهمیت است.

به همین دلیل «الف شیشستف» یا آن‌طور که فرانسوی‌ها می‌گویند «لئون چستف» فیلسوف معروف و بنام روسیه، با دقت کم‌نظیری به بررسی زوایای «خیر و شر» در آثار تالستوی پرداخته است. تحلیلی که در کتاب «خیر در آموزه تالستوی و نیچه» به رشته تحریر درآمده است. البته این اثر بخش نسومی هم دارد که به داستایفسکی

فارابی
یوحنا قمیر
ترجمه سیدمرتضی حسینی
۱۷۶ صفحه
چاپ اول ۱۳۹۳
۱۰۵۰۰ تومان

می‌آورد. در این میان کتاب «الجمع بین رایي الحكيمين» بیشتر مورد توجه نویسندگان قرار گرفته است. فارابی در این کتاب سعی می‌کند اختلاف‌های ارسطو و افلاطون را به نحوی که در نهایت منجر به وفای شود، تفسیر کند.

ابوالعلاء معری

ابوالعلاء معری شاعر نامدار عرب در نیمه دوم قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم هجری است. او در کودکی به بیماری آبله مبتلا شد و در اثر آن بینایی‌اش را از دست داد و به نابینای معره شهرت یافت. درباره شخصیت او دیدگاه‌های متناقضی در میان است. برخی او را در زمره تشکاکان و حیرت‌مندان معرفی کرده و برخی دیگر او را ملحد و زندقه خوانده‌اند که با ادیان آسمانی به مخالفت پرداخته و حتی کتاب «الفصول و الغایات» را به قصد معارضه با قرآن کریم نگاشته است. برخی او را متفلسف و مسلک‌هندوها و براهمه یا بودایی می‌نامند که نبوت و پیامبری را انکار کرده و برخی نیز او را در شمار باطنیان دروزی به حساب آورده‌اند. آثار گوناگون ابوالعلاء سرشمار است از اندیشه‌هایی درباره طبیعت، آفرینش، انسان، زن، ازدواج و تولیدمثل، دین، پیامبران، سعادت، شقاوت، خیر و شر، سرنوشت، جبر و اختیار، ایمان و عقیده، جامعه و سیاست، معاد و بهشت و جهنم. معرفی اجمالی آثار و آرای ابوالعلاء

از سوی یوحنا قمیر، مخاطبان این کتاب را با روح ناآرام و جست‌وجوگر وی آشنا و نشانه‌های تطور و تغییر اندیشه او را آشکار می‌کند. نویسنده در این کتاب این سوال مهم را مطرح می‌کند که «آیا ابوالعلاء فیلسوف است؟» و در ادامه به بحث‌های او پیرامون مکان «خیر»، «سعادت و خوشبختی» و «حق» می‌پردازد. قمیر در این کتاب ضمن بررسی دو رساله مهم ابوالعلاء معری یعنی «لزومیات» و «رساله الغفران» نگاه ویژه‌ای نیز به متون عربی این فیلسوف مسلمان دارد. این کتاب با اشاره‌هایی به ایام زندگانی او، برخی ابعاد اندیشه‌ورزی ابوالعلاء را نمایان ساخته است. این کتاب تنها گامی ابتدایی در معرفی دیدگاه‌های ابوالعلاء معری است و هرگز در پی شناخت تفصیلی و همه‌جانبه او نیست.